- 58 -

MÜCÂDELE SÛRESİ

Mushaftaki sıralamaya göre kitabımızın 58., nüzûl sıralamasına göre 105., mufassal kısmı ikinci sûreler grubunun ikinci ve son sûresi olan Mücâdele sûresi, Medine'de nâzil olmuş olup âyetlerinin sayısı 22'dir.

"Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla"

Hamd yalnız ve yalnız âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Salât ve selâm Allah'ın Rasûlüne, O'nun pâk aile halkına ve ashabına olsun. Rabbimiz bizden kabul buyur. Çünkü sen her şeyi işitensin, her şeyi bilensin.

Mücadele sûresi, Medine'de Hendek savaşından sonra inmiş 22 âyetlik bir sûredir. Mekkî sûrelerde genellikle Rabbimiz iman, tev-hid, ahiret, kıyamet, hesap, kitap, cennet, cehennem, geçmiş toplumların başlarına gelenlerden, infaktan, malın ve canın Allah yolunda harcanmasından söz eder. Mekkî sûreleriyle Rabbimiz tevhid inancını Müslümanların gönüllerine yerleştirmeyi murad eder. Medine döneminde inen sûreler, âyetler ise gönüllerine İslâm inancı yerleşmiş Müslümanları eğitmeyi, onları Müslümanca bir hayata ulaştırmayı hedefler, onlara hayatlarını düzenleyecekleri hükümler gönderir. İşte Müslümanların hayatlarında uygulamaları gereken hükümleri ihtiva eden o sûrelerden birisiyle karşı karşıyayız.

Sûrenin ilk bölümünde zıhar konusu anlatılır, zıharla alâkalı hükümler beyan edilir. Müslümanlar üzerindeki cahiliye kalıntıları silinir. Münâfıkların, inanmadıkları halde iman gösterisinde bulunan kimselerin gizli fısıldaşmaları, Müslümanlar aleyhinde kurdukları komploları gündeme getirilerek onlar uyarılırlarken, Müslümanlar da bir taraftan onlara karşı dikkatli davranmaya, diğer taraftan da onlardan hiç korkmamaya dâvet edilmektedir. Daha sonra bir mecliste oturan Müslümanlar yanlarına bir Müslüman kardeşleri geldiği zaman hemen ona yer açmaları âdâbı öğretilir. Sonra yine bir başka âdâb olarak ziyarete gittikleri bir Müslüman kardeşlerinin yanında ona eziyet verecek kadar

uzunca oturmamaları, o kimseyi uzun süre yapacağı hayırlı işlerden alıkoymamaları tavsiye edilmektedir.

Sûre, yeryüzünde İslâm'ın gerçeklerini yayarak hâkim kılmak için terbiye edilip, bu faaliyetlere hazırlanan Medine İslâm toplumunun yetişme safhalarından birini ele almaktadır. Müslümanların bizzat kendileriyle alâkalı olan bir takım meselelerine çözümler getiren sûre, onları İslâm ahlâkıyla ahlâklanma ve onun hükümlerine tam anlamıyla teslim olma konusunda titiz davranmalarını tembihlemektedir. Mü'mi-n'in Allah Teâlâ'nın kendisine yüklediği emaneti eksiksiz olarak yerine getirebilmesi için, onun mahiyetini idrak etmiş olması gerekir. Bunu gerçekleştirebilmesi için Kur'an'ı yaşayarak öğrenmesi kaçınılmazdır. Allah Teâlâ, Kıyamete kadar gelecek nesillere eksiksiz bir örnek olsun diye, Kur'an âyetlerini Peygamber (s.a.s)'e indirirken onları çevresindeki ashabıyla birlikte pratik hayata yansıtıyor ve anlaşılmaz, müphem hiç bir şey bırakmıyordu. Allah, ilk İslâm toplumunu vahiyle donatıp, olgunluğa eriştirirken, hükümleri peşi sıra belirli aralıklarla indirmiş ve onların özümlenerek, hayata yansıtılması için bir takım olayları vahy e sebep kılmıştır.

Sûrenin geneli üzerinde kısa bir gezinti yapalım inşallah. Az evvel de ifade ettiğim gibi sûrenin ilk âyetleri zıhar olayı ile alâkalı hükümleri bildirmekte ve inananların bir şeyi söylerken onun ahlâkî yönünü düşünüp, büyük hatalara düşmemeye özen göstermeleri istenmektedir. Yapılan her kötülük ve çirkinliğe pişman olup, tevbe edildiği taktirde affedilebilecektir "Ey iman edenler! Sizden eşlerini annelerine benzetip zıhar yapanlar bilsinler ki, eşleri onların anneleri değildir. Onların anneleri ancak kendilerini doğuranlardır. Muhakkak ki zıhar yapanlar, asılsız ve çirkin bir söz söylüyorlar. Şüphesiz Allah çok affedicidir ve bağışlayandır" (2)

Ayrıca müslümanlar şiddetle uyarılarak, iman ettikten sonra câhiliye âdetlerini devam ettirmenin, Allah'ın koyduğu sınırların ötesine geçmek olduğu ve bunun neticesinde de ilâhî bir cezalandırmanın kaçınılmazlığı vurgulanmaktadır. İnsanın, Allah Teâlâ'nın hudutları dışında, bir takını kurallar ihdas etmeye kalkışması, iman prensipleriyle çelişen bir durumdur. Dolayısıyla, zıhar ve buna benzer şeylerin İs-lâmî açıdan hiç bir geçerlilikleri yoktur. Bu yollara sapan insanlara bir takım müeyyideler uygulanmıştır ki, her isteyen istediği gibi dinin ku-rallarıyla oynamayı âdet haline getirmeye kalkmasın. Zıhar olayının mantıksızlığı vurgulanırken, öngörülen cezalardan maksat da budur.
Allah Teâlâ, zıhar'da bulunanların, eşlerine yaklaşabilmeleri için yerine getirmeleri gereken cezai şartları şöyle sıralamaktadır: "Eşlerine zıhar yapıp sonra sözlerini geri almak isteyenlerin, eşleriyle temasta bulunmadan evvel bir köle âzâd etmeleri gerekir. Âzâd edecek köle bulamayanın ise, eşiyle temasta bulunmadan önce aralıksız iki ay oruç tutması gerekir. Buna da güç yetiremeyenin altmış yoksulu doyurması gerekir. Bu açıklama Allah ve

Resûlüne hakkıyla iman etmeniz içindir. İşte bunlar, Allah'ın koyduğu sınırlardır. İnkâr edenler için can yakıcı bir azap vardır (3-4).

Daha sonra, münâfıkların, iman eden kimselere vesvese vermek için aralarında fısıltı ile konuştukları ve müslümanların aleyhine komplolar hazırladıkları vurgulanarak, bu tipler acıklı Cehennem azabıyla uyarılmaktadırlar. Allah Teâlâ, kalplerde olanı bildiği gibi, aralarında fısıltı ile konuşanların planladıklarını da bilir: "Üç kişi aralarında fısıltı ile konuşurken dördüncüleri mutlaka Allah'tır... Sonra yaptıklarını kıyamet günü kendilerine haber verecektir..." (7).

Medine'de Yahudiler ve münâfıklar, Peygamber (s.a.s) ile karşılaştıklarında ona selâm verirken, selamın lafzını, "Essamu aleyke ya ebe'l-Kasım" (ölüm üzerine olsun) şeklinde değiştirerek selâm veriyorlardı. Rasulullah da onlara "ve aleyküm" (sizin üzerinize olsun) şeklinde karşılık veriyordu. Yahudi ve münâfıklar bu şekilde davranırken, aynı zamanda Rasulullah'ın davetini inkâr ederek içerlerinden; "Eğer doğru söylüyorsan, bu yaptığımıza karşılık Allah bizi cezalandırsın ya" diyorlardı. (Buhârî, Edeb, 38) Allah Teâlâ bu gibi davranışlarda bulunanların durumunu: "...Sana geldikleri zaman, seni Allah'ın selamlamadığı bir şeyle selâmlıyorlar. İçlerinden de: "Bu söylediklerimizden ötürü Allah bizi azaplandırsın ya!" diyorlar. Onlara Cehennem yeter. O ne kötü bir dönüş yeridir" (8) âyetiyle ortaya koymuştur.

Müslümanları tedirgin etmek için, münâfıkların yöntemlerinden biri olarak kullanılan fısıltı ile konuşmanın veya çağdaş iletişim araçları ile yapılan bu tür rahatsız edici yayınların inanan insanlara bir zarar vermesinin Allah Teâlâ'ya sığınıldığı müddetçe mümkün olmadığı bildirilmektedir: "Fısıltı ile konuşmak, Mü'minlerin üzülmesi için, şeytanın bir vesvesesidir. Allah'ın izni olmadan o, mü'minlere hiç bir zarar veremez. Mü'minler sadece Allah'a güvensinler"(10).

Bunun peşinden iman eden insanlar eğitilirken Rasulullah'ın toplantı yerlerindeki uygunsuz 'hareketlerine temas edilerek, onların bu durumlarını ilâhi emirler doğrultusunda düzeltmeleri istenmektedir. Toplantılarda yetki sahibi kimselerin gösterdiği şekilde hareket edilmesinin gerekliliği, Rasulullah (s.a.s)'in meclislerindeki davranışları düzeltmek için inen şu âyet-i kerime ile belirtilmektedir: "Ey iman edenler! Toplantı yerlerinde size; "yer açın " denince yer açın ki, Allah da size genişlik versin. "Kalkın" denince de hemen kalkın ki, Allah siz-den samimiyetle iman edenlerin ve kendilerine ilim verilenlerin derecelerini yüceltsin. Allah yaptıklarınızdan haberdardır" (11).

Bundan sonra gelen âyetler, ihlâsın ve gerçek imanın ölçüsünü açıklayıp, ortaya koymakta nifak içindeki bir takım kimselerin belirleyici tavır ve

davranışlarını gözler önüne sermektedir. İlk önce, bir ta-kım çıkar hesapları yaparak hem müslümanlardan gözüken, hem de onların düşmanlarıyla dostluklar kurup, müslümanlar aleyhindeki faaliyetleri destekleyenlerin durumlarından söz edilir: "Allah'ın gazap ettiği kimseleri kendilerine dost edinenleri görmez misin? Onlar ne sizden ne de onlardandır. Onlar bile bile yalan yere yemin ederler" (14).
Medine'de münâfıklık yapıp, müslümanlara zarar vermek için faaliyet gösterenlerin bu durumları ortaya çıkacak olursa onlar, hemen yemin eder ve kendilerinin yanlış anlaşıldığını ve inananlarla birlikte olduklarını iddia ederlerdi. Yeminlerinin arkasına saklanarak müslümanları aldatmaya çalışanların bu durumları: "Onlar yeminlerini kendilerine siper yaptılar. İnsanları Allah'ın yolundan uzaklaştırdılar. Onlar için alçaltıcı bir azap vardır" (16) âyetiyle açıklığa kavuşturulmaktadır.

İnkarcılar topluluğu, kıyamet gerçeği ile yüzleştikleri zaman, dünyada ne kadar büyük bir yanlış içerisinde olduklarını anlayacak ve pişmanlıklarını bütün açıklığı ile dile getireceklerdir. Ancak münâfıklar, iki yüzlü davranıp Allah Teâlâ'ya hile yapmaya kalkıştıklarından, sapıklığın içinde o kadar derinlere itilmişlerdir ki o gün bile, gerçeği idrak edemeyecekler ve yine Allah'a karşı yalan yeminlerine sığınacaklardır: "Allah onların hepsini tekrar dirilttiği gün dünyada size yemin ettikleri gibi, O'na da yemin edecekler ve kendilerine bir fayda getireceğini sanacaklardır. İyi bilinmelidir ki onlar, yalancıların ta kendileridir" (18).

Bunun peşinden gelen âyette, onların bu durumlarının şeytana tabi olup onun hizbi içinde yer almalarından kaynaklandığı ve insanların, kesinlikle hüsrana uğrayacak olan bu hizbe dahil olmamaları için uyanık olmaları istenmektedir: "Şeytan onları kaplamış ve Allah'ı anmayı unutturmuştur. İşte onlar şeytanın partisindendir. İyi bilinmelidir ki, şeytanın partisinden olanlar, mutlaka hüsrandadırlar" (19).

Son âyet, sevginin kime karşı beslenebileceği ve dostlukların neye göre kurulacağını açıklamakta ayrıca, gerçek anlamda kurtuluşa erenlerin durumlarını dile getirmektedir. Bu insanlar ahirette kurtuluşa erecekleri gibi, bu dünyada da, kâfirlere karşı ilâhî bir nûr ile desteklenmişlerdir: "Allah'a ve âhiret gününe iman eden hiç bir kavmin, babaları, oğulları kardeşleri veya akrabaları da olsa, Allah'a ve peygamberlerine düşman olanlara sevgi beslediğini göremezsin. İşte Allah, bunların kalplerine imanı yerleştirmiş ve onları katından bir nur ile desteklemiştir. Allah onları altından ırmaklar akan cennetlere koyacak ve onlar orada ebediyen kalacaklardır. Allah onlardan razı olmuş, onlar da Allah'tan razı olmuşlardır… İşte onlar, Allah'tan yana olanlar (Hizbullah)tır. İyi bilinmelidir ki, kurtuluşa erenler ancak Allah'tan yana olanlar(Hizbullah)dır" (22).

Bu mukaddimeden sonra inşallah sûrenin âyetlerini tek tek tanımaya başlayabiliriz.

1. "Ey Muhammed! Kocası hakkında seninle tartışan ve Allah'a şikâyette bulunan kadının sözünü Allah işitmiştir; esasen Allah konuşmanızı işitir. Doğrusu Allah işitendir, görendir."

"Ey peygamberim, kocası hakkında seninle mücâdele eden, seninle tartışan ve Allah'a şikâyette bulunan kadının sözünü muhakkak ki Allah işitmiştir. Veya Allah o kadının duasını kabul etmiş, talebine cevap vermiştir. Çünkü Allah işiticidir, konuştuğunuz her sözü işitendir. Konuştuklarınız bir tarafa, fısıldaşmalarınızı bile, konuşmayıp ta kalplerinizden geçirdiklerinizi, niyetlerinizi bile Allah işitir, bilir. Allah'a gizli kalacak göklerde ve yerde hiçbir şey yoktur. Allah her şeyi gören ve işitendir."

Burada anlatılan konu bir kadının zıharla alâkalı Rasulullah Efendimize anlattığı bir konudur. Kadın, kocasının zıhar yaptığını Rasulullah Efendimize haber vererek ondan bu problemin çözümünü istemiştir. Bu kadın, Evs kabilesinin reisi Ubade bin Samit'in kardeşi Evs bin Samit'in karısı Havle binti Sa'lebe'dir. Cahiliye döneminin âdetlerinden birisi olan zıhar konusu, İslâm döneminde ilk defa bu aile arasında ortaya çıkıyor. Evs bin Samit yaşlanınca öfkeli, sinirli bir hal alıyor. Kendisinden bir şeyler istemesi karşısında karısına sinirleniyor ve zıhar yapıyor.

Ahzab sûresini tanımaya çalışırken de zıharla alâkalı bir uyarıda bulunmuştu Rabbimiz. Adam karısına, "sen bundan sonra bana anamın sırtı gibisin. Sen bana, anam gibisin. Sen benim için anam yerindesin. Yani anamın sırtı, anamın avret yeri bana nasıl haramsa, bundan böyle sen bana haramsın, haram ol" der. Yani bundan böyle seninle cinsel ilişki kurmam, aynen anamla cinsel ilişki kurmam gibidir şeklinde bir zıhar yapar. İşte bu yemine zıhar adı verilir. Cahiliye dönenimde çok kötü bir âdet olarak böyle bir zıhar yemini yapan kimse artık bir daha o hanımına dönemiyordu. Bu kadın artık ebediyen o kocaya haram oluyordu.

İşte onun karısı Havle binti Sa'lebe kocasının bu yeminiyle karşı karşıya kalınca, Rasulullah Efendimize gelerek bu durumu kendisine anlattı. "Ey Allah'ın Resûlü, kocam gençlik yıllarımda benden faydalandı. Şimdi ikimiz de ihtiyarlık günlerimize geldik. Lâkin şu anda bizim bakıma muhtaç çocuklarımız var. Bizim durumumuz nedir? Nasıldır? Ne yapmamız lâzım? Bunun çözümü nedir?" dedi. Allah'ın Resûlü buyurdu ki: "Ey kadın, bu konuda bana Rabbimden açık, net bir âyet gelmedi, ama benim görüşüme göre sen o adamdan boşsun ve artık bir daha kocana dönemezsin." Ama kadın Rasulullah Efendimize yalvarıp yakardı. "Anam-babam sana kurban olsun ey Allah'ın Resûlü, ne olursun bana bu konuda bir yol göster. Benim durumum hiç de iyi

değildir. Bu yaştan sonra ben ondan ayrılsam çocuklar onun yanında kalsa bakamaz, benim yanımda kalsa ben bu çocukların nafakasını sağlayamam" dedi.

İşte bu konuşmalar esnasında Rasulullah Efendimize bu sûre, bu âyetler geliyordu. Rabbimiz o kadının ve kıyamete kadar insanların bu tür problemlerine çözüm getiriyordu. Toplumda hâlâ varlığını sürdüren bu cahiliye âdetinin kökünü kazıyordu Rabbimiz. Ebediyen o kadının o kocaya haramlığını kaldırdı ve bu sözün son derece çirkin bir söz olduğunu, Müslümanların bu tür sözlerden uzak durmalarını emretti. Bir erkeğin karısı hakkında benim hanımım bana aynen annem gibidir demesi yalanların en büyüğüdür. Çünkü anayı, babayı, hanımı belirleyen Allah'tır ve Allah asla böyle bir değer yargısı koymamıştır. Bakın bundan sonraki âyetinde Rabbimiz o hususu şöylece ortaya koyar:

2. "İçinizde karılarını zıhar yapanlar (onları annelerine benzeterek haram sayanlar) bilsinler ki, karıları an-neleri değildir; anneleri ancak, onları doğuranlardır. Doğrusu söyledikleri kötü ve asılsız bir sözdür. Allah şüphesiz affedendir, bağışlayandır."

Sizden karılarına böyle zıhar yapanlar, karılarını annelerine, yahut mahremlerinden birisine benzetenler, karılarının mahrem yerlerini kendilerine nikâh düşmeyecek mahremlerinden birisinin avret yerlerine benzetenler bilsinler ki onlar hiçbir zaman sizin analarınız değillerdir. Onların anneleri sizler değil, onları doğuranlardır. Bu konuda değer yargısı sizin değer yargınız değil, Allah'ın değer yargısıdır. Kendi kendinize hanımlarınızı anne yerine koyma yetkisini kimden alıyorsunuz? Sizden kim böyle Allah'ın değer yargısını bir kenara alarak kendi hevâ ve hevesleriyle zıhar yaparsa, bilsin ki çok kötü bir söz söylemiş, çok büyük bir iftirada bulunmuştur.

Annelerinizin konumuyla karılarınızın konumlarını ayırmak zorundasınız. Anneyi anne olarak, hanımı da hanım olarak görmek zorundasınız. Anneyi hanım makamında görüp ona hükmetmeye, hanımı da anne makamına oturtup ona itaat etmeye kalkışmamalısınız. Anneye anne muamelesi, hanıma da hanım muamelesi yapmalısınız. Yani bu çirkin söz, bu adi suç aslında büyük bir cezayı gerektirecek bir suçtur, ama Allah rahmeti gereği size bu yasasını göndererek ailelerinizi yıkımdan kurtarmak istiyor. Çok büyük bir cezayı gerektiren bu suçlarınızdan dolayı ufak bir cezayla Rabbiniz size karşı merhametini gündeme getiriyor.

3-4. "Karılarını zıhar yoluyla boşamak isteyip, sonra sözlerinden dönenlerin ailesiyle temas etmeden bir köle azat etmeleri gerekir. Size bu hususta böylece öğüt verilmektedir. Allah, işlediklerinizden haberdardır. Azat edecek köle bulamayanın, ailesiyle temastan önce iki ay birbiri peşinden oruç tutması gerekir. Buna gücü yetmeyen, altmış düşkünü doyurur. Bu kolaylık,

Allah'a ve peygamberine inanmış olmanızdan ötürüdür; bunlar, Allah'ın koyduğu sınırlardır; inkâr edenler için can yakıcı azap vardır."

Kadınlarına zıharda bulunanlar, sonra da bu sözlerinden dönenler, yani bu zıhardan dönenler, tekrar hanımlarıyla evlilik ilişkilerini sürdürmek isteyenler için Rabbimiz şöyle bir genişlik, şöyle bir ceza getirmiştir. Ya da bu ceza ile onları affetmiştir. Neymiş o ceza? Aileleriyle birleşmeden önce, onlarla cinsel ilişkiye girmezden önce bir köle azat edecekler. İşte Rabbiniz size bu hususta böylece rahmetiyle öğüt vermektedir. Unutmayın ki Allah işlediğiniz her şeyden haberdardır. Yani karısına zıhar yapıp ta kimseye söylemeden, hiçbir şey yokmuş gibi karısıyla cinsel ilişkiye devam edenleri Allah bilmektedir. Veya zıhar yapıp ta Rabbimizin rahmeti gereği belirlediği o cezaları yerine getirmezse, bilsin ki Allah onun ne yaptığını bilmektedir.

Bu olay üzerine Rasulullah Efendimiz Evs bin Samit'i çağırıyor ve kendisine bir köle azat etmesi gerektiğini söylüyor. "Bunu yapabilir misin diyor?" Evs diyor ki: "Vallahi ya Rasulallah, benim buna gücüm yetmez." "Öyleyse iki ay peş peşe aralıksız oruç tutabilir misin?" Bunun üzerine karısı Havle söze karışarak, "ey Allah'ın Resûlü o üç gün yemeyince gözleri görmez oluyor," der. Rasulullah, "o halde akşamlı sabahlı altmış fakiri doyursun" buyurur. Havle der ki: "Ey Allah'ın Resûlü onun bu kadar parası yok, eğer siz yardım buyurursanız bunu yapabilir" der. Bunun üzerine Allah'ın Resûlü zekât hurmalarından ona yardım eder ve o da altmış fakiri doyurarak cezasını ödemiş olur. İşte zıharın cezası da böylece belirlenmiş oluyor. Gücü yeten bir köle azat edecek, buna imkânı olmayan iki ay peş peşe oruç tutacak, buna da güç yetiremeyen sabahlı akşamlı altmış fakiri doyuracak. Bunları da karısıyla birleşmeden önce yapmak zorundadır. Yani kefaretini ödeyene kadar karısıyla cinsel ilişki kurması haramdır. Tabii bu arada cinsel ilişkinin dışında nikâh akdi fesholmadığı için karısıyla diğer ilişkileri devam edecektir.

Yine bugün köle azadı yok, ama geçimini sağlayamayan bir garibana geçimini sağlayabileceği bir iş imkânı açmak mümkündür. Unutmayın ki, Allah sizin yaptıklarınızdan gafil ve habersiz değildir. Eğer Allah ve Resûlü'ne iman iddiasındaysanız, Allah'ın bu yasalarına riâyet etmek zorundasınız. Bu, Allah ve Resûlü'ne imanlarınızın bir gereğidir. Toplumunuzda fakir konumda olan kardeşlerinizi unutmamanız gerekmektedir. Dikkat ederseniz Rabbimizin suç işleyen kullarına böyle bir ceza vererek hem onların arınmalarını, temizlenmelerini sağlıyor, hem ailelerinin kurtulmasını murad ediyor, hem de toplumdaki sosyal yaraların sarılmasını gerçekleştiriyor. Ne güzel bir şey de-ğil mi? Bir köle âzâd edilecek, altmış fakir doyurulacak, insanların yüzü güldürülecek, karınları doyurulacak. Hem aile yıkılıp gitmekten kurtarılacak, çocuklar perişan olup gitmekten korunacak, hem toplumda kölelik müessesesi yıkılacak, toplumda garibanlar, fukaralar gözetilmiş olacak. Şu rahmete bir bakın.

Yemin kefaretinde de hemen hemen aynı sıralamayı görüyoruz. İşte bu, Allah'ın koymuş olduğu sınırlarıdır. Bu, Allah'ın belirlemiş olduğu yasalarıdır. Allah'ın bu yasalarını çiğneyen kâfirler için de elem verici, dayanılmaz bir azap vardır. Kim ki gerek Rabbimizin burada koymuş olduğu zıhar sınırını, gerekse kitabının başka yerlerinde belirlemiş olduğu yasalarını çiğnerse, kendi kafasına göre, kendi he-vâ ve heveslerine göre yasa belirlemeye veya Allah yasaları dışında başkalarının yasaları istikâmetinde bir hayat yaşamaya kalkışırsa, Allah'ın âyetlerini örterek, örtbas ederek, görmezden gelerek bir hayat yaşarsa, kesinlikle bilsinler ki onlar için dayanılmaz bir azap vardır, di-yor Rabbimiz.

Zıhar yapan kimsenin âkıl ve bâliğ olup bir de sarhoş olmaması gerekir. Çocukların, delilerin ve sarhoşların, o anda aklı başında olmayan kimselerin zıharları geçerli değildir.

5. "Allah'a ve peygamberine karşı gelenler, kendilerinden öncekiler nasıl alçaltıldı ise öyle alçaltılacaklardır. Biz, apaçık âyetler indirmişizdir, bunları inkâr edene alçaltıcı azap vardır."

Gerçekten Allah ve Resûlü'ne karşı gelenler, Allah ve Resûlü'ne karşı duranlar, Allah ve Resûlü'ne kafa tutanlar, Allah ve Resûlü'nün koyduğu sınırları tanımayıp kendi kendilerine yarış yapmaya kalkışanlar, Allah ve Resûlünün çizgilerine, sınırlarına karşı sınır çiz-me yarışına girenler, Allah ve Resûlüne karşı karşıt saf oluşturanlar, Allah ve Resûlü'nün koyduğu yasaları beğenmeyip kendi hevâ ve hevesleriyle yasa belirlemeye kalkışanlar, insanları, toplumları Allah ve Resûlü'nün yasalarını bırakıp kendi yasalarına uymaya çağıranlar, zorlayanlar var ya, onlar bilsinler ki kendilerinden öncekiler nasıl alçaltılmışlarsa, onlar da aynen öylece alçaltılacaklardır. Kendilerinden önce kendi yollarında giderek Allah ve Resûlü'yle savaş halinde olanlar nasıl yıkılmış, nasıl devrilmiş, nasıl helâk edilmişlerse, onlar da aynen onlar gibi devrileceklerdir.

İşte bu kitabında Rabbimiz onların devrilişlerini bize anlatıyor. Geçmişlerin başlarına nelerin geldiğini haber veriyor. Allah ve elçileriyle savaşan Âd kavminin, Allah yasalarını reddeden Semûd kavminin, Allah âyetlerini, Allah yasalarını reddeden Firavunların, Allah'la savaşa tutuşan Nemrutların başlarına neler gelmişse, bunların başlarına da aynen gelecektir haberleri olsun. Allah yasalarını beğenmemenin, Allah yasalarına karşı alternatif yasalar belirlemenin, Allah ve Resûlü'yle yarışa kalkışmanın ne demek olduğunu yakında görecek bu kâfirler! Çünkü Rabbimiz bakın âyetin devamında buyuruyor ki:

“Biz size apaçık âyetler gönderdik. Gönderdiğimiz bu âyetlerimizle gün kadar açık bir şekilde size hudutlarımızı, yasalarımızı açıkladık, beyan ettik, haber verdik. Size hayat programımızı apaçık anlattık, her şeyi ortaya koyduk. Şimdi nasıl oluyor da bizim âyetlerimizi ciddiye almadan bir hayat yaşayabilirsiniz? Nasıl oluyor da bu âyetlerimizi yok farz edebiliyorsunuz? Nasıl oluyor da bu kitabı örterek bir hayat yaşayabiliyorsunuz? Nasıl oluyor da Bizim yasalarımızı bir kenara koyup kendi yasalarınızı, ya da kendiniz gibilerin yasalarını uygulamaya kalkışabiliyorsunuz? Bizim kurallarımız varken nasıl oluyor da kendi kendinize kurallar koyabiliyorsunuz? Kimden aldınız bu yetkiyi? Sizden önceki seleflerinizin başlarına gelenlerden haberiniz yok mu? Unutmayın ki böyle Allah’ın kitabını örtenlere, Allah’ın âyetlerini, yasalarını görmezden gelenlere dayanılmaz bir azap vardır. Unutmayın ki:

6. “Allah onların hepsini dirilttiği gün, kendilerine işlediklerini haber verir; Allah onları bir bir saymıştır, fakat kendileri unutmuşlardır. Allah her şeye şahittir.”

Allah böylelerinin hepsini diriltecektir. Ve onların yaptıklarının hepsini tek tek onlara haber verecektir. Zannetmeyin ki yaşadığınız bu rezil hayatın sonunda yok olup gideceksiniz. Zannetmeyin ki sü-men altı edilecek, hesaba çekilmeyecek, yaptığınız bu küfür ve zulümleriniz yanınıza kâr kalacaktır. Hayır hayır, Allah yaptıklarınızın ta-mamını kaydediyor ve yarın bir bir size onları haber verecektir. Allah onların tamamını hesap etmiş, toplamıştır. Söylediğiniz her söz, yaptığınız her amel, gerçekleştirdiğiniz her tavır Allah tarafından, Allah’ın görevli askerleri tarafından bir ana bilgisayara kaydedilmiştir. Tek harfi, tek kelimesi bile zayi edilmemiştir. Halbuki onlar bu yaptıklarını unutmuşlardır.

Evet, yaşadıkları bu dünyada, nerede ne yaptıklarını kayda geçirmemişlerdir onlar. İşledikleri suçların pek çoğunu unutmuşlardır. Ama Allah unutmamıştır. Allah onların tamamını kayıt altına almış ve yarın bir bir ortaya koyacaktır. Büyük, ya da küçük, önemli, ya da önemsiz her şey kayıt altına alınmaktadır. Allah her şeye şahittir.

7. “Göklerde olanları da, yerde olanları da Allah’ın bildiğini bilmez misin? Üç kişinin gizli bulunduğu yerde dördüncü mutlaka O’dur; beş kişinin gizli bulunduğu yer-de altıncıları mutlaka O’dur; bunlardan az veya çok, ne olursa olsunlar, nerede bulunurlarsa bulunsunlar, mutlaka onlarla beraberdir. Sonra, kıyamet günü, işlediklerini onlara haber verir. Doğrusu Allah her şeyi bilendir.”

Şimdi siz ey insanlar, göklerde ve yerde olanların tamamını Allah'ın bildiğini, Allah'ın her şeyden haberdar olduğunu bilmez misiniz? Haberiniz yok mu sizin bundan? Üç kişi kendi aralarında bir necva, bir fısıltı da bulunmasın ki, dördüncüleri Allah olmasın. Üç kişi kendi aralarında gizli gizli fısıldaşarak, fiskos yaparak, kulis yaparak İslâm, peygamber, Müslümanlar hakkında bir komplo peşine düşmezler ki Allah onları bilmiş ve duymuş olmasın. Beş kişinin gizli buluştukları yerde altıncıları Allah'tır. Bunlardan az veya çok, ne olursa olsunlar, nerede bulunurlarsa bulunsunlar Allah mutlaka onlarla beraberdir. Sonra kıyamet günü bu yaptıklarının tümünü Allah onlara haber verir. Doğrusu Allah her şeyi bilen, her şeyden haberdar olandır. Allah'ın onların plan ve programlarından gafil olması asla düşünülemez. Onlar nerede olurlarsa olsunlar, Allah onlarla beraberdir.

İşte Allah yolunun yolcuları Müslümanların en büyük destekleri de budur. Çünkü kâfirlerin tüm hile ve desiselerinden haberdar olan Allah, onların Müslümanlar aleyhine kurduklarının tamamını boşa çıkaracak, ama onların Allah'ın hile ve tuzaklarından hiçbir haberleri ol-mayacaktır. Onlar Allah'tan ve O'nun kendileri hakkındaki takdirinden gafillerdir, ama Allah onların her şeylerinden haberdardır.

Bu bölümde Rabbimiz dışardan Müslüman görünüp, iman gösterisinde bulunup ta, için için İslâm toplumunu yıkmaya çalışan, Müslümanlara karşı sinsi sinsi toplantılar yaparak komplolar hazırlayan, Allah ve Resûlü'ne karşı bir cephe oluşturan münâfıkların planlarından söz ediyor. Kaypak İslâm düşmanları uyarılıyor. Rabbimiz buyuruyor ki, "yoksa bu hainler kendilerinin fısıltılarını, esrarlarını, nec-valarını duymadığımızı mı zannediyorlar? Onların gizli mahfillerde aldıkları kararlardan, komplolarından habersiz olduğumuzu mu zannediyorlar? Öyle mi hesap ediyor, öyle mi vehmediyorlar? Hayır hayır, onların tüm gizli fısıldaşmalarını, tüm düzen ve komplolarını Biz bilmekteyiz. Biz onların yanında, yanı başındayız, onların her şeylerini kaydeden, tespit eden, yazan meleklerimiz vardır bizim.

Dün peygamberi ve Müslümanları yok etmenin, arkadan hançerlemenin hesaplarının yapıldığı bu tür toplantıları münâfıklar yapıyorlardı. Şu anda da Müslümanların önünü tıkamak, Müslümanların nefesini kesmek, Müslümanlara hayat hakkı tanımamak, Müslümanların defterini dürmek, yeryüzünde, Allah'ın arzında Allah'ın kullarının Allah'a kulluklarını engellemek, Müslümanlara Allah egemenliğinde Müslümanca bir hayatı yasaklamak üzere kâfir ve müşrik dünyada yapılan tüm gizli-açık toplantıları Allah bilmektedir. Müslümanları yok etmek üzere alınan kararların, düzenlenen komploların hepsinden Allah haberdardır. "Allah bunların tamamını bilmektedir" ne anlama geliyor? Yani bunların, bu toplantıların, bu birlikteliklerin, bu planların, bu tuzakların hiçbirisi başarıya ulaşmayacaktır. Allah onları asla başarıya ulaştırmayacaktır. Allah,

kâfirlerin Müslümanlara yönelik tüm toplantılarını, tüm plan ve programlarını boşa çıkacaktır. Bu toplantıların hiçbirisi kâfirlere bir hayır getirmeyecektir. Bunların kendi kazdıkları kuyuya kendilerinin düşeceğini ve Müslümanlara asla bir zarar veremeyeceklerini anlatıyor Rabbimiz.

Rabbimiz kâfirlerin, münâfıkların, İslâm düşmanlarının, İslâm ve Müslümanlar aleyhine hazırladıkları tüm tuzaklarını bu dünyada boşa çıkardığı gibi, yarın kıyamet gününde de yaptıkları yanlışlıkların tamamını onlara haber verecek, onları yaptıklarına göre cezalandıracaktır. Genelde bu âyetler Medine münâfıkları hakkında inmiştir. Müslüman görünmelerine, Müslümanlarla birlik görünmelerine, Müslümanlarla beraber namaz kılıp, oruç tutmalarına rağmen her fırsatta Müslümanların aleyhinde çalışan, İslâm'ın hâkimiyetine son vermek için çırpınan münâfıklara hitap etmektedir, ama kıyamete kadar aynı konumda olan, aynı karakteri sergileyen insanlara da hitap etmektedir.

Rasulullah Efendimiz Medine'de İslâm ve Müslümanlar hakkında böyle gizli gizli toplanıp komplolar hazırlayanları uyarmıştı. Ama münâfıklar bundan vazgeçmeyince bakın Rabbimiz şöyle buyurdu:

8. "Gizli toplantıdan men edilen, sonra men olundukları şeyi yapmaya kalkışarak günah işlemek, düşmanlık etmek ve Peygambere karşı gelmek konusunda gizli gizli konuşanları görmedin mi? Ey Muhammed! Sana geldiklerinde, Allah'ın seni selâmlamadığı bir şekilde seni selâmlarlar; içlerinden, "Gerçekten o bir peygamber olsaydı Allah'ın bizi, söylediklerimizden ötürü, cezalandırması gerekmez miydi?" derler. Cehennem onlara yeter. Oraya girerler, ne kötü dönüştür!"

"Böyle gizli gizli aleyhte toplantılar yapmaktan, düşmanca planlar içine girmekten men edildikleri halde bundan vazgeçmeyenleri, günah işlemek, düşmanlık etmek, peygambere karşı gelmek konusunda ısrarlı davrananları görmedin mi ey peygamberim?" Defalarca Allah ve Resûlü tarafından yapmayın, etmeyin, bu yaptıklarınız yanlıştır diye uyarılmalarına rağmen desiselerine, kulis faaliyetlerine devam eden kimseleri görmedin mi? Bunların kulis faaliyetlerinin ana teması ne? Günah. İnsanları günaha nasıl çekebiliriz? İnsanları günaha nasıl batırabiliriz? İnsanları imanlarından nasıl edebiliriz? İnsanların inançlarını nasıl bozabiliriz? İçkiyle mi? Kumarla mı? Zinayla, fuhuşla mı? Eroinle, esrarla mı? Makamla, koltukla mı? Kılık-kıyafetlerine müdahaleyle mi? Dini eğitim veren okullarını kapatarak mı? Nasıl önlerine geçebiliriz bu müslümanların? Evet, bu adamlar insanları dinlerinden, imanlarından edecek her tür günahı dener, her tür yola başvururlar. Tüm günahların çoğalmasını, günahların açıkça işlenmesini ve toplumda yaygınlık kazanmasını isterler. Hep bunun için çaba gösterirler.

Yine bu adamların kulis faaliyetlerinin konularından bir başkası da düşmanlıktır. Kime karşı düşmanlık? Allah'a, peygambere, Müslümanlara karşı düşmanlık… Resul'e ve Resûlün getirdiği dine isyan… İşte bu adamların gizli gizli kulislerinde konuştukları şeyler bunlardır. Memlekette insanlar aç kalmış, önemli değil. Ülkede milyonlarca insan işsizlikten birbirlerini yiyecek hale gelmişler, önemli değil. Ülke insanları günah bataklığına yuvarlanmış önemli değil. Daha doğmamış yavrular borçlu doğar olmuşlar, insanlar kâfir ülkelerine köle olmuşlar, önemli değil. Gençler fuhuş bataklığına yuvarlanmış, insanlar cehenneme doğru gidiyorlarmış, önemli değil. Önemli olan İslâm düşmanlığıdır. Önemli olan Müslümanların nasıl yok edileceği, başörtülerin nasıl açılacağı, insanların nasıl dinsizleştirileceğidir. Önemli olan insanların günaha sokulmaları, Allah'a ve peygambere düşman yapılmalarıdır. İşte bu adamların dertleri, görüşmelerinin ve kulislerinin ana konuları bunlardır.

"Onlar sana geldikleri zaman Allah'ın seni selâmlamadığı gibi selâmlarlar." Genelde bu Yahudilerin tavrıdır. Onlar Rasulullah Efendimizin yanına geldikleri zaman onun için selâm, selâmet, esenlik dilemiyorlar. Müslümanların tahıyyesi gibi tahıyyede bulunmuyorlar. Rasulullah'a geldikleri zaman 'selâmun aleyküm' demiyorlardı da, Ra-sulullah'tan başkalarının anlayamayacakları bir biçimde bu selâmı bozuyorlardı. ***"Essâmu aleyke ya Ebel Kasım"*** "Ölüm senin üzerine olsun, Allah'ın belâsı senin üzerine olsun ey Kasımın babası" diyorlardı. Ama bunu da net ve açık bir şekilde diyemiyorlar, ağızların-da geveliyorlardı. Bunu bilen Rasulullah da: ***"Ve aleyküm"*** buyurarak karşılık veriyordu. Yani benim için istediğiniz şey sizin üzerinize olsun diyordu. Nefislerinden, gönüllerinden, içlerinden de şöyle diyor-lardı:

Kendi içlerinde olan şeyi açığa çıkarıyor ve diyorlardı ki: "Gerçekten bu Muhammed Allah'ın hak bir elçisi olmuş olsaydı, kendisine bu söylediklerimizden ötürü Allah'ın bize azap etmesi, bizi helâk etmesi, bizim ağzımızın payını vermesi gerekmez miydi? Madem ki Allah bizim konuştuklarımızı duyuyor, dediklerimiz yüzünden Allah bizi niye helâk etmiyor? Madem ki o Allah'ın elçisidir, o halde ona karşı söylediğimiz bu sözlerden ötürü Allah bizi niye cezalandırmıyor?" Bu davranışlarını Peygamber'in (a.s) peygamber olmayışına delil getirmeye çalışıyorlardı. "Gece-gündüz ona beddua okuyoruz, ama şu ana kadar başımıza hiçbir belâ gelmedi" diyorlardı. Geçmiş kavimlerde olduğu gibi işledikleri suçlar karşısında Allah'ın azabını peşin isti-yorlardı.

Rabbimiz buyuruyor ki, "cehennem onlara yeter." Bu dünyada kendilerine bir şey gelir, ya da gelmez, ama bilsinler ki cehennem onları beklemektedir. Cehennem yetmiyor mu onlara? Alçaklar horluk içinde o ateşe yaslanacak, ateşe sallanacaklar. Ne kötü bir dönüş yeridir o ateş? Öyleyse ey Müslümanlar:

9. "Ey İnananlar! Gizli konuştuğunuz zaman, günah işlemeyi, düşmanlık etmeyi ve peygambere karşı gelmeyi fısıldaşmayın; iyilik yapmak ve Allah'a karşı gelmekten sakınmayı konuşun; kıyamet günü huzurunda toplanacağınız Allah'tan sakının."

Sizler o hainler gibi olmayın. Sizler onlar gibi yapmayın, onlara benzemeyin. Sizler kendi aranızda gizli konuşacağınız zaman, sakın ha günah işlemeyi, düşmanlık etmeyi ve peygambere karşı gelmeyi, peygambere isyan etmeyi fısıldaşmayın. Allah'a ve Resûlü'ne isyan konusunda fısıldaşmayın. Müslümanlara zarar vermeyi fısıldaşmayın. Müslümanlar aleyhine fiskoslaşmayın, kulis yapmayın. Şer güçlerin, zâlimlerin, kâfirlerin şerlerinden kurtulmak için, onların şerlerinden emin olmak için aranızda toplanıp ta sakın ha günah üzerinde konuş-malar, kulisler yapmayın.

Eğer konuşacaksanız, eğer kulis yapacaksanız sadece takva ve Allah'a kulluğun bilincine erme konusunda, iyilik konusunda toplanın. Daha iyi nasıl Müslümanlar olabiliriz? Daha iyi Müslümanlığı nasıl yaşar ve yaşatabiliriz? İşte hep bu konular üzerinde toplanın, konuşun. Huzurunda toplanıp hesap vereceğiniz Allah'tan korkun, Allah'la yol bulun. Allah'a karşı kulluk şuurunda olun. Unutmayın ki yarın Rab-binizin huzurunda toplanacak ve yaptıklarınızın bir bir hesabını vereceksiniz. Kimin huzurunda toplanacaksanız, hesabı kime ödeyecekseniz ondan çekinin, onu hesaba katın.

Necva tümüyle yasak kılınmıştır. Necvanın caiz olduğu yerler de vardır. Gizli konuşmanın ne adına ve ne niyetle yapıldığı ve nelerin konuşulduğu önemlidir.

Rabbimiz Nisâ sûresinde onların fısıltılarının, gizli gizli konuşmalarının pek çoğunda hayır yoktur, der. İnsanların gece ya da gündüz, gizli ya da açık yaptıkları toplantılardan sadece şunların hayırlı olduğunu ve başarıya ulaşacağını, diğerlerinden istisna ederek şöyle anlatıyor Rabbimiz. Ancak bir sadaka vermeyi, yahut bir iyilik yapmayı, bir maruf gerçekleştirmeyi veya insanların arasını ıslah edip düzeltmeyi emreden toplantılar başkadır. Bu üç işten başka sebeplerle toplanıp gizlice konuşanların konuşmalarında hayır yoktur, diyor Rab-bimiz.

Birincisi, toplantının hedefi bir sadaka gerçekleştirmekse, bir sadaka emredilecekse, yani o toplantıda tasdik ehli olmaya çağrıda bulunuluyorsa, gelin Allah'ı tasdik edelim, gelin Allah'a iman iddialarımızda sadâkat ehli olalım, gelin mallarımız ve canlarımız konusunda Allah'ın söz sahipliğini kabullenelim, gelin daha iyi Müslüman olalım, gelin bu hayatı Allah için yaşayalım, Allah için fedakârlıkta bulunalım diyerek sadakaya, sadâkate çağrının olduğu toplantılarda hayır vardır.

İkincisi, hedefi marufu emretmek olan toplantılar da bunun dışındadır. Allah'ın güzel dediklerini, maruf dediklerini emretmek, Allah'ın emirlerini hayata geçirmek, Allah'ın yasaları istikâmetinde hayatı düzenlemek, Allah egemenliğinde bir hayata teşvik etmek, Müslümanları daha iyi Müslümanlaştırmak, kâfirleri de Müslümanlığa davet etmek üzere yapılan toplantılarda da hayır, bereket vardır. Allah o toplantıları başarıya ulaştıracaktır.

Bir üçüncüsü de, bir toplantı ki o toplantı da insanların arasını ıslah, insanların arasını bulmak niyeti varsa işte bu toplantıda da hayır vardır. Yani eğer Müslüman bir toplumda insanlar birbirlerine dargın hale gelmişlerse, insanlar birbirlerine karşı problemli bir hale gelmiş, kardeşlik ilişkileri bozulmuş ve beraberlikleri birbirlerinin cehennemine sebep olacak bir noktaya gelmiş, birbirlerine zulmetmeye başlamışlarsa, kardeşlikleri zedelendiği için Allah'ın gazabını celbede-cek bir toplum yapısına dönüşmüşse, o zaman onların aralarını ıslah ederek, onlar arasında sulh ve barışı gerçekleştirecek bir toplantı yapılıyorsa, işte bu toplantı da başarıya ulaşacaktır.

Sadece insanların kendi aralarını bulup ıslah değil, aynı zamanda insanların Allah'la araları açılmışsa, Allah'ın kitabıyla araları dargınlaşmışsa, peygambere küsmüş ve ilgiyi kesmişlerse, bu konuda da arayı bulmak üzere yapılan toplantılar hayırlı ve bereketli olacaktır. İki-üç kişinin bir araya gelip de gizli gizli konuşmaları bu hedeflere yönelikse bu günah değildir. Ama üç kişi, beş kişi bir yerde otururlarken onlardan iki kişi gizli gizli fısıldaşarak konuşursa ötekilerden izin almalıdır. Çünkü onlar bundan alınabilirler. Rasulullah Efendimiz, "ikiniz diğerini bırakıp kendi aranızda fısıldaşmayın, çünkü bu üçüncü kişiyi üzer" buyurur.

10. "Gizli toplantılar inananları üzmek için şeytanın istediği şeydir; Allah'ın izni olmadıkça şeytan onlara bir zarar veremez; inananlar yalnız Allah'a güvensinler."

Bunlar, bu gizli toplantılar, Allah'a, peygambere düşmanlık konusunda, Müslümanlara komplolar hazırlama konusunda yapılan tüm bu kulisler iman edenleri üzmek için şeytanın istediği şeylerdir. Tüm bu kulislerin arkasında şeytanlar ve şeytanî güçler vardır. Öyleyse ey Müslümanlar, bilesiniz ki sizler bu tür gizli konuşmalardan meyus olmayın. Kalbinizi geniş tutun ve Rabbinize güvenin. Şeytan bu tür organizeleri körükleyerek iman edenleri üzmek, mü'minleri sıkıntıya düşürmek, onları günahlara sokmak istiyor.

Ama Rabbiniz onların tüm planlarını bilmektedir. Rabbiniz izin vermedikçe şeytan ve dostları size hiçbir zarar veremezler. Eğer sizler vahiy bilinciyle bilinçlenir, Allah vahyine sarılır, vahiy silahıyla silahlanır, vahy e göre bir hayat yaşamaya yönelirseniz, kesinlikle bilesiniz ki onlara karşı çok güçlü

olacaksınız ve onların size karşı yapabilecekleri hiçbir şeyleri olmayacaktır. Siz Allah'a tevekkül edip dayanın. Sadece Allah'a güvenin. Sırtınızı Allah'a verin. Size düşeni yaparsanız, Allah sizler namına işlerinizi takip edecek, onların tüm komplolarından koruyacaktır.

Ama eğer sizler üzerinize düşen görevi yerine getirmezseniz, Allah da sizin namınıza işlerinizi takip etmeyecek ve sizi koruması altına almayacaktır. İşte böylece Rabbimiz bir taraftan İslâm aleyhine yapılan gizli toplantıları, konuşmaları, Müslümanlar aleyhine çevrilen gizli dolapları, komploları, kulisleri yapanları uyarırken, bundan vazgeçmelerini emrederken, diğer taraftan da Müslümanları yetiştirecek, eğitecek, onları en güzel bir ahlak olgunluğuna ulaştıracak kuralları beyan ediyor. Bakın işte onlardan birisi de şöyledir:

11. "Ey İnananlar! Toplantılarda, size, "Yer açın" denince yer açın ki, Allah da size genişlik versin; "Kalkın" denildiği zaman da hemen kalkın ki, Allah, içinizden inanmış olanları ve kendilerine ilim verilenleri derecelerle yükseltsin. Allah işlediklerinizden haberdardır."

Ey iman edenler, siz oturumlarda, toplantılarda, meclislerde yer açın, genişleyin denildiği zaman hemen genişleyin, yer açın ki Allah da size karşı rahmetini geniş tutsun. Hem dünyada, hem de ahi-rette Allah size merhametiyle muamele etsin. Rabbimiz Müslümanlardan böyle güzel bir davranış istiyor. Oturdukları bir mecliste sonradan gelen kardeşlerine yer açmalarını, yer vermelerini istiyor. Bir mecliste Müslümanlara bir davranış kuralı öğretiyor. Oturulan bir meclise sonradan bir Müslüman kardeşimiz geldiği zaman hemen onun için yer açıp toparlanmamız ve asla bencil davranmamamız gerekmektedir. Daha önceden gelip orada oturan Müslümanlara düşen bu olduğu gibi, sonradan gelen Müslümana düşen de yer bulamadığı takdirde illa da girmeye çalışmamak veya başka bir kardeşini kaldırıp onun yerine oturmamaktır. Nitekim Tirmizi'nin rivâyet ettiği bir hadislerinde Rasulullah Efendimiz şöyle buyurmaktadır:

"Bir kimse bir kimseyi yerinden kaldırıp onun yerine oturmasın. Daha önceden gelip orada oturanlar da sonradan gelenlere yer versinler."

Yine Buhârî'de rivâyet edilen başka bir hadislerinde Allah'ın Resûlü şöyle buyurur:

"İzin almadan iki kişinin arasına girip oturmak kimseye helâl değildir."

Kimileri her ne kadar da bu kuralın sadece Rasulullah Efendimizin meclisleriyle sınırlandırmaya çalışmışlarsa da, aslında bu emir tüm Müslümanlar için geçerlidir. Kıyamete kadar tüm Müslümanlar bunu meclislerinde uygulayacaklardır. Rasulullah Efendimiz Bedir ashabından olan ensâr ve muhacirine özen gösteriyordu. Çünkü Bedir savaşı gerçekten Müslümanların var

oluş, yok oluş savaşıydı. Müslümanlar en zor günlerinde canlarını dişlerine takarak bu savaşı gerçekleştirmişlerdi. Onun içindir ki Allah'ın imanlarının sadâkatini ispat etmiş bu yiğit Müslümanlara özel bir ilgi gösteriyordu.

Günlerden bir gün Allah'ın Resûlü etrafını dolduran ashabıyla birlikte bir mecliste otururken Bedir'e katılmış yiğitlerden bazıları çıkagelmişlerdi. Onlar Rasulullah Efendimize ve sahâbe-i kirâma selâm verirler ve mecliste kendilerine de bir yer açılmasını beklerler. Ama Resulullah'ın etrafındaki sahâbe yerinden kıpırdamak istemez. Kimse onlar için bir yer açma eylemi içine girmez. Bu durumu gören Allah'ın Resûlü öfkelenir. "Hemen sen kalk, sen de kalk" diyerek onlardan bir kısmını kaldırmaya yöneliyor. Bu tavır yerlerinden kaldırılan insanların ağırına gidiyor.

Çevrede fırsat kollayan, her hareketi Resulullah'ın aleyhine kullanmak isteyen münâfıklar da bunu dedikodu konusu yapıyorlar. Peygamber bir taraftan adaletten, insana saygıdan, insana değer ver-mekten söz ediyor, ama bir taraftan da insanların kimilerini kimilerine tercih ediyor, kimilerini kaldırıp arkadaşlarını onların yerine oturtuyor diyerek bunu alay konusu yapmaya başlıyorlar.

Onların bu lakırdılarını işiten Rasulullah Efendimiz üzülüyor ve hemen arkasından işte bu emir geliyor. "Size meclisleri genişletin, meclislerde yer açın denildiği zaman hemen yer açıp genişletin. Gelen kardeşlerinize yer açın ki onlar da otursunlar." Yani gelen kişiye karşı hemen ayağa kalkın, onu karşılayın veya hemen kalkıp yerinizi ona verin değil. Ya ne? Sıkışın, toparlanın ve yer açın deniliyor. Zira insanların en şereflisi Allah'ın Resûlü bir meclise geldiği zaman insanlar onun için ayağa kalkmazlar ve ona yerlerini vermezlerdi. Çünkü Allah'ın Resûlü böyle bir şeyden asla hoşlanmazdı ve sahâbe-i kirâm efendilerimiz de bunu bildikleri için öyle yapmazlardı.

Allah'ın Resûlü insanların kendisine özel bir yer ayırmalarını istemezdi. Kendisine özel bir paha biçilmesini sevmezdi. Sıradan birisi olarak onların arasında bulunmayı severdi. Onun için meclislerde özel bir konumu, özel bir yeri, bir makamı yoktu. Hattâ taşradan gelenlerden onu tanımayanlar, "peygamber hanginiz?" diye sorarlardı. Maalesef şu anda bizim meclislerimizde ekonomik gücü olanların, siyasal gücü olanların, hacı-hoca takımının özel yerleri vardır. Farklı muamele beklerler insanlardan.

Sahâbe-i kirâm efendilerimiz Allah'ın Resûlü geldiği zaman a-yağa kalkmazlardı, oturdukları yerden kalkıp yerlerini ona vermezler-di. Sadece peygamberimiz için yer açarlar ve o da gelir, açılan yere otururdu. Öyleyse Müslümanlar bir yerde otururlarken gelen Müslü-manın, ya da Müslümanların makamı, konumu ne olursa olsun kalkılmayacak ama ona yer açılacak ve açılan

yere de o oturacak. Bakın bir hadislerinde Rasulullah Efendimiz sevdiği, beğendiği bir Müslüman tipini anlatırken şöyle buyuruyor:

"Benim yanımda insanların en çok gıpta edileni, en çok gıptaya lâyık olanı namazdan payı olan, hâli hafif olan, yükü hafif olan ve insanlar arasında özel bir yeri olmayan, parmakla gösterilmeyen, sıradan biri olan, öne çıkmayı sevmeyen, kendisine özel bir baha biçilmesinden yana olmayan kimsedir."

İşte Resulullahın sevdiği, beğendiği insan bu. Rasulullah hâşâ insanlara başka şey söyleyip kendisi başka şey yapan değildi.

Bu âyet-i kerîme meclis âdâbını anlattığı gibi, aynı zamanda savaş âdâbını da, savaştaki safların konumunu da anlatmaktadır. Te-mel hedefleri şehadet şerbetini içip Rabblerinin huzuruna al kanlarıyla gitmek olan Müslümanlar, savaşlarda hep ön saflarda olmak isterlerdi. Bunun için birbirleriyle yarış yaparlardı. Tıpkı namazda çok faziletli olan ön saflar konusunda yarış içinde oldukları gibi. Rabbimiz buyurdu ki, "hayır konusunda sadece kendinizi düşünmeyin. Müslüman kardeşlerinizin de hayırlara ulaşmasını dileyin."

Gerek namazda, gerek cihadda, gerekse Rabbimizin rızasını kazandıracak diğer hayırlı amellerde elbette kendimizi düşüneceğiz, ama diğer kardeşlerimizi de düşünmek zorundayız. Kendimiz hayırda, hayırlı işlerde hep önde olma yarışı içinde olacağız, ama Müslüman kardeşlerimizin de bizim yanımızda olmasını isteyeceğiz. O hayra sadece biz ulaşalım, diğer insanlar ondan mahrum olsunlar diye bir derdimiz olmayacak. Müslümanlara aynı âyetin devamında verilen ikinci emir de şöyle:

"Size kalkın denildiği zaman da hemen kalkın, dağılın. Bilin ki Allah sizden iman edenlerin ve kendilerine ilim verilenlerin derecelerini yükseltecektir. Allah sizin yapıp ettiklerinizin tamamını bilmektedir, hepsinden haberdardır."

Âyetin bu bölümünde de meclislerde oturma zamanı ve âdâbı belirtilmektedir. Evlerine kendi evleri, mallarına kendi malları, paralarına kendi paraları gözüyle bakabilme kardeşliğine ulaşmış olan sahâbe-i kirâm efendilerimiz Medine döneminin ilk yıllarında sevgilileriyle baş başa, gönül gönüle oturmayı, sohbet etmeyi çok arzu ediyorlardı. Uzun uzun onunla birlikte olmaktan, sevgiliyle sohbet etmekten çok zevk duyuyorlardı. Dinlerini öğrenmek, dünyalarını ve ahiretlerini güzelleştirmek için hep onu dinlemek istiyorlardı. İstiyorlardı ki hep onunla beraber olsunlar.

Ama unutulmamalıdır ki, Allah'ın Resûlü de bir beşerdir. O da bir babadır, o da bir kocadır, o da bir insandır. Onun da sorumlu olduğu kimseleri vardır. Onun da dinlenmeye, istirahata, uykuya, yeme-ye, içmeye, def'i hacete

ihtiyacı vardır. Onun da özel halleri, özel durumları vardır. Onun için Rabbimiz buyuruyor ki: “Ey Müslümanlar, peygamberinizi özel ihtiyaçlarından, özel konumlarından alıkoyacak uzun uzun oturmalardan vazgeçin ve size dağılın denildiği zaman he-men dağılın. Resulullah’ın meclisinden uzaklaştığınız zaman tüm hayırlardan uzaklaşacağınızı sanmayın. Kalkın, gidin denildiği zaman bunu kendiniz için yapılmış bir hakaret saymayın. Bu çok normal bir şeydir. Unutmayın ki sizin üstünlüğünüzün ölçüsü iman ve ilimdir. Onunla birlikte oturmalarınızı ona eziyet verecek seviyeye vardırmaktansa, kalkıp evlerinizde ilimle uğraşın. Unutmayın ki ilim öğrenip onunla Allah kullarını diriltmeye koşanlar, orada oturanlardan derece olarak daha üstündür.”

Demek ki uzun zaman peygamberin yanında kalmak fazla bir şey getirmeyecektir. Veya işte şu anda “aman öldüm, yandım ya Ra-sulallah! Aşkınla bittim, tükendim” diyenler, gece rüyalarında görmeye çalışanları görüyoruz.. Asıl önemli olan bunlar değildir. Asıl önemli olan iman ve ilimdir. Asıl önemli olan Resulullah’ın bıraktığı Kitap ve sünnet bilgisine sahip olarak onu iman ve amel haline dönüştürmektir. Asıl önemli olan Resulullah’ın bize emanet ettiği bu iki temel kaynağı tanıyıp tanıtmaktır. Kitabı ve Peygamberin sünnetini yaşamak ve yaşatmaya çalışmak, kitabın ve peygamberin müdafaasını yapmaktır. İmanlarını ve bilgilerini güçlendirmeyen insanların filan ya da falan zatların yakınında olmaları onlara fazla bir değer kazandırmayacaktır.

Tıpkı Nuh’un (a.s) oğlunun herkesten çok babasının yanında bulunması, yakınında olmasının ona bir derece kazandırmadığı gibi. Veya herkesten çok peygamberin yakınında olan hanımının kendisine bir derece kazandırmadığı gibi. Asiye anamızın kocası zâlim Firavunun en yakınında bulunmasının da onun derecesini azaltmadığı gibi. Kişi imanını ve ilmini, imanını ve salih amelini koruduğu sürece onun derecesi artacaktır.

12. “Ey İnananlar! Peygamberle husuŝî olarak konuşacağınızda, bu konuşmanızdan önce fakirlere sadaka veriniz; bu, sizin daha iyi ve daha temiz olmanız içindir. Eğer sadaka verecek bir şey bulamazsanız üzülmeyiniz. Allah şüphesiz bağışlayandır, acıyandır.”

“Ey iman edenler, peygamberle özel görüştüğünüz zaman, peygamberle husuŝî olarak konuştuğunuz zaman bu konuşmanızdan önce fakirlere sadaka verin. Bu sizin daha temiz ve daha iyi olmanız içindir. Eğer fakirlere verecek sadaka bulamazsanız, buna gücünüz yetmezse o zaman da üzülmeyin, çünkü şüphesiz Allah bağışlayandır, merhamet edendir. Allah kullarına karşı çok merhamet edendir, acıyandır.“

İbni Abbas Efendimizin beyanına göre Medine döneminin ilk yıllarında, Müslümanların Allah ve Resûlü egemenliği altında eğitim süreçlerinin sürdüğü ilk yıllarda, bazı Müslümanlar Rasulullah Efendimizin yanına gelerek onunla özel görüşme yapmak istediler. Onları kendisinden bir parça bilen, onlara karşı çok düşkün olan Allah'ın Resûlü kendisiyle özel görüşme talebinde bulunan bu kardeşlerini geri çeviremiyor, bu talepten rahatsız oluyor ama reddedemiyordu. Bugünkü kendilerinden korkan zâlim yöneticilerin yaptığı gibi onun kapısında ne bekçileri vardı, ne de muhafızları. Peygamberle görüşmek isteyen herkes çok rahatlıkla ona ulaşabilme, derdini açabilme imkânına sahipti.

Aslında bu durum onun yolunu takip eden Hulefa-i Raşidîn efendilerimiz döneminde de aynen devam etmiştir. Onların da kendilerinden hiçbir korkuları yoktu. Onlar kimseye zulmetmiyorlardı ki insanlardan bir korkuları olsun. Ama ne zamanki halifelik Emevilerin eline geçti, işte o tarihten itibaren Emeviler Bizans'tan bir kısım saray yöntemleri devşirerek bazı âdetleri, bekçiler yöntemini halifeliğe sokmuşlardır.

Herkes Rasulullah'a ulaşma imkânına sahipti. Ama ifade ettiğim gibi Rasulullah Efendimiz de bir insandır. Onun da bir kısım beşerî ihtiyaçları vardır. Evi var, hanımları var, çocukları var, rızık derdi var, devlet işleri var, Müslümanların problemlerini halletmesi var. Hep insanların arasında olamaz, hep insanlarla görüşemez ki! Hem de üstelik bu insanlar yetişme dönemini yaşadıkları için olur olmaz her konuda Rasulullah'la görüşme zarureti hissediyorlardı.

Bir de diğer insanlardan çok peygambere yakınlık kazanabilmek için sık sık gelenler, özel görüşmek isteyenler vardı. Üstelik herkesin peygamberi olan Rasulullah'la özel görüşmeler münâfıklar tarafından sansasyon fırsatı doğuruyordu. Sık sık yalanlar uydurarak bunu peygamberle özel görüşen kimselere izafe ediyorlardı. Rasulul-lah'la özel görüşen falanın ifadesine göre filanlar Müslümanlara saldıracaklarmış. Filan devlet şöyle bir karar almış gibi yalanlar yayıyorlardı. İşte bütün bunları, bu asılsız dedikoduları engellemek için Rabbi-miz peygamberine böyle bir usul öğretiyordu. Peygamberle özel görüşme yapacak insanlar bu görüşmelerinden önce sadaka versinler.

13. "Hususî konuşmanızdan önce sadaka vermekten ürktünüz mü ki bunu yerine getirmediniz? Ama Allah, tevbenizi kabul etmiştir. Öyleyse namazı kılın, zekâtı verin, Allah'a ve peygamberine itaat edin. Allah, işlediklerinizden haberdardır."

Sizler Peygamber (a.s) ile özel görüşmenizden önce sadaka vermekten ürküp sakındınız mı ki bunu yerine getirmediniz? Çok mu zor geldi bu size?

Zorlandınız mı sadaka vermekte? Âlimlerimizden kimileri bu emrin bir gün, kimileri de on gün yürürlükte kaldıktan sonra kaldırıldığını söylemişlerdir. Tabii bu arada Müslümanlar da eğitilmiş oluyorlardı. Artık bu uyarılardan sonra olur olmaz basit meselelerle alâkalı Peygamber (a.s) ile özel görüşme isteklerinden vazgeçmiş, bu konuda daha dikkatli davranır olmuşlardır. Müslümanların işleriyle uğraşan, Müslümanların sorumluluğunu üzerine alan kimseler de olur olmaz işlerle meşgul edilmemelidir.

Eğer yapamadıysanız, sadaka verme işini beceremediyseniz Allah sizi affetmiş, tevbelerinizi kabul etmiştir. Artık Allah'ın istediği şekilde namazınızı ikame edin, tüm hayatınızı düzenleyecek şekilde namazınızı ayağa kaldırın, hayata özdeş bir şekilde namazınızı güzelce kılın. Namazla Allah'tan mesaj alın ve bu mesaj ekonomik hayatınızı, eğitiminizi, ticaretinizi, evinizi, ailenizi ve tüm sosyal hayatınızı düzenlesin. Öyle bir namaz kılın ki, tüm bedeninizde Allah söz sahibi olsun.

Zekâtınızı da verin, malınıza da Allah'ın karıştığını ortaya koyun. Malla ilişkilerinizi de Allah'ın istediği gibi düzenleyin. Allah ve Resûlü'ne itaat edin. Allah ve Resûlü'nün dediklerinden çıkmayın. Ha-yatınızda söz sahibi Allah ve Resûlü olsun. Unutmayasınız ki Allah yaptıklarınızın tamamından haberdardır. Rabbimiz işte böylece Müslümanları eğittikten sonra, Müslümanları Müslümanca bir hayata sevk ettikten sonra şimdi de sözü münâfıklara çeviriyor.

14-15. "Allah'ın gazap ettiği milleti dost edinen mü-nafıkları görmedin mi? Onlar ne sizdendir ne de onlardan, bile bile yalan yere yemin etmektedirler. Allah, onlara çetin bir azap hazırlamıştır. İşledikleri şey ne kötüdür!"

Allah'ın kendilerine gazap ettiği kavmi dost edinenleri görmedin mi? Bir baksana şu adamlara ki, Allah'ın gazabına uğramış Yahudileri dost biliyorlar. Allah'ın dostluğunu, Allah'ın ve Müslümanların velâyetini bırakıp ta Allah düşmanı bir kavimle iyi ilişkiler kurmaya çalışıyorlar. Nasıl oluyor da bu insanlar inandıklarını iddia ettikleri halde Allah'ın kızdığı bir kavimle dost olabiliyorlar? Nasıl oluyor da onların velâyetleri altına girebiliyorlar? Halbuki onlar hiçbir zaman sizden değildirler. Onlar ne sizdendirler, ne de onlardan. Ne Yahudidirler bu adamlar, ne de Müslüman. Bunlar sadece menfaatperesttirler. Ne Müslümandırlar, ne de Yahudi. Onlar sizden değildirler. Sizin imanınızı, sizin itikadınızı, sizin düşüncenizi taşımadıkları gibi kâfirlerle de beraber değillerdir. İki grup arasında daima böyle gel-git halindedirler.

Yani bu adamlar ne Müslümanlıklarından vazgeçerler, ne de küfür ve şirkle birlikteliklerinden. Hep yalan yere yemin ederler. Onlar ne Allah'a, ne de peygambere iman etmedikleri halde inandıklarına dair yemin ederler. Bunu da insanları kendi Müslümanlıklarına inandırabilmek için yaparlar. İnsanlar

kendilerinin Müslümanlıklarına inanmadıkları, tavır ve davranışları hep münâfıklıklarını ele verdiğinden dolayı, kendilerini kamufle edebilmek için yemin ederler. Gerçek yüzlerini Müslümanlardan gizlemek ve Müslümanlara yaranmak için yapıyorlardı bunu. Halbuki Allah böylelerine hem dünyada hem de ahirette çok büyük bir azap hazırlamıştır. Yaptıkları ne kötüdür!

16. "Yeminlerini kalkan edindiler de, Allah yolundan alıkoydular; onlara alçaltıcı bir azap vardır."

Bunlar yeminlerini kalkan yaparlar. Yeminlerini kendi nifaklarına, kendi yanlışlıklarına siper yapıyorlardı. Müslümanlardan kendilerine gelebilecek öfkelere karşı, onlardan gelebilecek tehlikelere karşı bu yeminlerini kalkan yapıyorlardı. Bu yeminlerin arkasına saklanarak kendilerini gizleme imkânı bulduklarını zannediyorlardı. Bu kalkanın arkasında yapacakları günahları rahat bir şekilde yapmaya çalışıyorlardı. İslâm'a ve Müslümanlara karşı komplolarını, düşmanlıklarını rahat yürütüyorlardı.

Böylece hem kendilerini, kendi nefislerini Allah yolundan saptırıyorlar, hem de başkalarını saptırmaya çalışıyorlardı. Yani bu yeminler kendilerinin Allah yoluna girmemeleri konusunda kendilerine kolaylık sağlıyordu. Onlar bu tür yeminlerle toplumda yerlerini korumayı becerebiliyor, bu yüzden de herkes onları Müslüman zannediyor ve böylece Müslüman olmadıkları halde kendilerini kamufle etmeyi beceriyor ve bunun için de ciddi ciddi İslâm'a girme zorunlulukları da ortadan kalkıyordu. Böylece bu yeminlerle kendilerinden emin hale gelmeleri kendi kendilerini Allah yolundan alıkoyuyordu. Böyle yeminlerle, yalan-dolanlarla güya Müslümanları aldatmaya çalışıyorlardı. Müslümanları Allah'tan, peygamberden, dinden uzaklaştırmayı hedefliyor-lardı. Bizans'la, dış dünyayla, Yahudilerle, müşriklerle irtibata geçerek peygambere ve Müslümanlara karşı çeşitli komplolara giriştiler. Ama bir yandan da biz Müslümanız diye yemin ederek peygamberi ve Müslümanları aldatmaya çalışıyorlardı.

İkinci olarak da bu tür yeminlerin arkasına saklanarak insanları Allah yolundan saptırma imkânı buluyorlardı. İslâm konusunda fazla bilgisi olmayan insanlara karşı Müslüman gibi görünerek İslâm'la alâkalı yanlış beyanlarda, yanlış tavırlarda bulunarak onları Allah yolundan saptırıyorlardı. Bugün de görüyoruz işte vallahi biz de Müslüma-nız, billahi biz de inanıyoruz diyerek söyledikleri, yaptıkları dinmiş, dindenmiş, Müslüman öyle olurmuş gibi insanları saptıran pek çoklarını görüyoruz. Yaptıkları yeminlerle, kendi yeminlerini kalkan yaparak, kendi yeminlerini kalkan kabul ederek yeminlerinin arkasına saklanıyorlar da insanları, çevresindekileri, tanıdık, eş dost, hısım, akrabalarını veya talebelerini, arkadaşlarını, kadınlarını, çocuklarını Allah yolundan saptırıyorlar, Allah yolundan alıkoyuyorlar.

“Biz de Müslümanız! Biz de Allah’ın dinini biliriz! Biz de âyet ve hadise muttaliyiz! Biz de bu işin tahsilini yapmışız! Tamam biz de Müslümanız! Biz de inanıyoruz, ama bu kadarı da olmaz yani! Biz de Müslümanız, ama bu kadarına da gerek yoktur!” diyorlar. “Düğünde bu kadar olmalı, evde bu olmalı” diyorlar. “Eşya böyle olmalı, kızın kıyafeti böyle olmalı, bu devirde insanın mesleği, meşrebi, siyasî görüşü veya ekonomi anlayışı böyle olmalı. Bu devirde insanın sofrası, evi, mutfağı, kazanması, harcaması böyle olmalı” diyorlar ve insanları Allah yolundan saptırmaya çalışıyorlar. Allah korusun günümüzde kalben inanmadıkları halde dilleriyle ve tavırlarıyla Müslümanlık gösterisinde bulunan pek çok münâfık bugün yığınları arkalarından sürüklemektedirler. İslâm konusunda bozuk düzen düşünceler, yanlış kanaatler uyandırarak Allah kullarını Allah yolundan saptırmaktadırlar.

Bunların biz de Müslümanız sözlerinin, kalkanlarının arkasında her zaman bir hainlik, her zaman bir sinsilik yatmaktadır. Ağızlarıyla biz de Müslümanız dedikleri halde hayatlarıyla, tavırlarıyla, pratik hayatlarıyla münâfıkça İslâm’a ters görüntüler sergiledikleri için dışardan onları gören kâfirler ve müşrikler bunların bu ikiyüzlülüklerine, silik şahsiyetlerine bakarak İslâm’dan soğumaktadırlar. Gazeteleriyle, der-gileriyle, televizyonlarıyla gece-gündüz dertleri budur adamların. Allah’ın dosdoğru sırat-ı müstakimininin üzerine oturur, Allah’ın dinini eğer, büker ve insanlara eğri büğrü bir din sunarlar. Dinin temel kaynakları kitap ve sünnetten tamamen uzak, kendi hevâ ve hevesleriyle oluşturdukları resmi bir din sunarlar ve Allah diniyle ilgisi olmayan bu dini de Allah dini diye sunarlar insanlara. Yani şeytanlık yaparlar. Rabbimiz Kur’an-ı Kerîm’de bu işin adına şeytanlık diyor. Bütün dertleri insanları cennet yolundan uzaklaştırmaktır. Onlar için alçaltıcı bir azap vardır, diyor Rabbimiz.

17. “Malları ve çocukları, onlara, Allah katında bir fayda sağlamaz. Onlar cehennemliklerdir, orada temelli kalacaklardır.”

Bu kâfirlere, kâfirlerle birlikte hareket etmeye çalışan, kâfirlerle birlik olarak Müslümanlara gece-gündüz komplolar hazırlayan Allah düşmanlarına Allah’la tutuştukları bu savaşlarında ne malları, mülkleri, ne çoluk-çocukları, ne aileleri, aveneleri, ne askerî güçleri, ne siyasal ve ekonomik güçleri, ne devletleri, saltanatları Allah’a karşı kendilerine hiçbir fayda sağlamayacaktır. Allah’a karşı hiçbir işe yaramayacaktır bunlar.

İfadeye dikkat ettiniz mi? Allah’a karşı onların ne malları, ne evlatları, ne siyasal, ne de askerî güçleri hiçbir fayda sağlamayacaktır, diyor Rabbimiz. Bundan anlıyoruz ki, aslında bu adamlar Müslümanlarla değil Allah’la savaşmaktadırlar. Bu savaş Allah’la bu kâfirler arasındadır. Bunların savaşları, bunların komploları Müslümanlara yönelik değil, Allah’a yöneliktir. Yani kâfirlerin, münâfıkların karşısında savaşanlar sadece mü’minler değildir. İşte

Rabbimiz beyan buyuruyor ki, Müslümanlarla savaşanlar kim olurlarsa olsunlar önce karşılarında Allah'ı bulacaklardır.

Dün de bu böyle olmuştur, bugün de böyledir, yarın da böyle olacaktır. Öyleyse şu anda kâfirler, münâfıklar, yeryüzü Müslümanlarına ne kadar işkence yapmayı hedeflerlerse hedeflesinler, ne kadar da Müslümanları zayıf ve yardımcısız görerek tüm plan ve programlarını Müslümanları top yekûn yeryüzünden silmeye yönelik yaparlarsa yapsınlar, bilesiniz ki, tüm kâfirler, tüm münâfıklar, tüm Hristiyan ve Yahudiler, karşılarındaki savaşta ilk önce Allahu Teâlâ'yı bulacaklardır. Yani bu savaşta Allahu Teâlâ kendi zatıyla ve azametiyle Müslü-manları koruyacak, Müslümanlara yardım edecek, tüm kâfirlerin de kökünü kazıyacak ve işlerini bitirecektir. Bundan hiç kimsenin bir şüp-hesi olmasın.

Bir de dikkat ederseniz onların ne malları, ne de evlatları Allah'a karşı bir işe yaramayacaktır, deniyor. Buradan da anlıyoruz ki münâfıklar ve kâfirler Allah'la, Allah safında yer almış Müslümanlarla giriştikleri savaşta mallarına, evlatlarına güvenmektedirler. Mal ekonomik gücü, evlat da askerî ve siyasal gücü anlatır. İşte kâfirler ve münâfıklar mallarına, evlatlarına, makamlarına, konumlarına güvenerek Allah'a ve Allah yolunun yolcularına savaş açmaktadırlar. Hz. Nuh (a.s) döneminden bu yana ayrışan bu hak-bâtıl savaşlarında bu yönden kâfirler hep güçlü, Müslümanlar da hep zayıf olmuştur. İşte kâfirler bu tür güçleri ellerinde bulundurdukları için karşılarındaki Müslümanlara karşı galip gelebileceklerini, onları ezip geçecekleri düşünmüşler ve hep savaşı başlatan tarafı oluşturmuşlardır.

"Ekonomik ve askerî yönden, teknolojik yönden biz güçlü olduğumuza göre zafer bizim olacaktır" diyerek hep savaşı tutuşturanlar onlar olmuştur. Ama bu kâfirler şunu hep unutmuşlar. Müslümanlarla karşılaştıkları her savaşta karşılarında sadece Müslümanlar bu-lunmuyor. Bu savaşı onların safında, onların desteğinde olan Allah'la veriyorlar. Müslümanların desteğinde Allah var. Bu gerçeği ne kadar bilirlerse, elbette bu onların kendi lehlerine olacaktır. Müslümanlar da bu gerçeği ne kadar kavrarlarsa onların da lehlerine olacaktır. Yani Allah istiyor ki herkes iman edip kendisine kulluğa yönelsin. Hiç kimse kendisiyle savaşa girişmesin. Çünkü Hz. Nuh'tan (a.s) bu yana gerçekleşen hak-bâtıl savaşlarının neticesi bellidir. Allah'ın mağlup edilmesi mümkün değildir.

İşte tarih içinde Firavun, Âd kavmi, Semûd denemiş ve hepsi de mağlup olmuşlardır. Bunlar cehennem ashabıdırlar, cehennemin sohbetçisidirler ve ebediyen orada kalıcıdırlar.

18. "Allah, onların hepsini tekrar dirilttiği gün, size yemin ettikleri gibi O'na yemin ederler; kendilerine bir yarar sağlayacağını sanırlar. Dikkat edin; onlar şüphesiz yalancıdırlar."

Allah onların hepsini yarın kıyamet günü tekrar diriltecek. Yaşadıkları hayatın, işledikleri nifakların, Allah'a karşı verdikleri savaşın, Müslümanlara karşı çevirdikleri dolapların hesabını sormak üzere Rabbimiz onların hepsini huzurunda toplayacak. Dirildikleri gün şu anda size yalan söyleyip yeminler ettikleri gibi Allah'a karşı da yeminler etmeye, yalanlar söylemeye başlayacaklar. Tıpkı dünyadayken biz de Müslümanız diyerek yeminler ederek insanları kandırmaya çalıştıkları gibi, Allah huzurunda da yeminler etmeye başlayacaklar. Allah huzurunda bu yeminlerinin bir işe yarayacağını zannederler. Dünyada bu yeminlerin arkasına saklanarak insanları kandırdıkları gibi, Allah'ı da kandırabileceklerini zannederler. Kendilerinin de bir şey üzerine oldukları zehabına kapılırlar. Sanki dünyadayken kendilerinin de bir din, bir yol, bir amel ve bir uğraşı içinde olduklarını zannederler.

"Efendim işte dünyada biz de inandık, biz de amel işledik, biz de çalışıp çabaladık, biz de yorulduk. Biz de iyi işler yaptık. Biz de ge-ce-gündüz yatmadık. Bizler de dünyada hep insanların hayrına koşturduk. İnsanları, toplumumuzu muasır medeniyet seviyesine çıkarabilmek çırpınıp durduk. Toplumu modernleştirmenin kavgasını verdik. Ekonomiyi düzeltmenin, sanat alanında yükselmenin kavgasını verdik. Yollar, barajlar, köprüler inşa ettik. İnsanlığın hizmetine elektriği sunduk vs. vs… Yani adamlar kendilerinin de bir çaba, bir gayret için-de olduklarını zannederler. Ama Allah'a iman etmediklerinden, hayatlarını Allah için yaşamadıklarından, amelleri sahih bir imandan kaynaklanmadığından, amelleri, gayretleri tevhide dayalı olmadığından, yani amellerinin yaptırıcısı Allah olmadığından yapıp ettiklerinin hiçbirisi değerlendirilmeye tâbi tutulmayacaktır. Tüm amelleri boşa gidecektir. Bu adamlar bütün sözlerinde, iman iddialarında ve tüm amellerinde, eylemlerinde yalancıdırlar.

19. "Şeytan onların başlarına dikilip Allah'ı anmayı unutturmuştur. İşte onlar şeytanın taraftarlarıdır. İyi bilin; şeytanın taraftarları elbette hüsrandadırlar."

Şeytan bunların başlarına dikilip üzerlerinde egemenliğini kur-muştur. Şeytan bunların yularlarını eline almış ve istediği yere çekmiş, istediği şekilde onları yönlendirmiştir. Onlar Rabblerini bırakıp şeytanı velî edinmişlerdir. Rabblerinin gönderdiği dinle, kitapla, peygamberle ilgilenmeyip şeytanın peşine düşmüşlerdir. Allah'ın haram-helâl yasalarını bırakıp şeytan egemenliği altında kendilerince yasa belirlemeye, hayat programı belirlemeye kalkışmışlardır. Kendi yaratılışları üzerinde bile yetkileri, egemenlik hakları olmadığı halde egemenlik iddiasında bulunmuşlardır. Elbette Allah'a iman etmeyen, Allah'ın dinine teslim olmayan, Allah'la, Allah'ın kitabı ve Resûlü'yle beraber olmayan insanlar şeytanın kulu, kölesi olmak zorundadır. Yani Allah dininin alternatifi şeytan yoluna girmektir. Kur'an'ın, vahyin alternatifi şeytan egemenliğine girmektir. Rahmân'ın vahyiyle beraber olmayan kişi, elbette şeytanın esiri

olacaktır. Çünkü o kişi Allah'la beraber olmamayı istemiştir. Allah'tan, Kur'an'dan uzaklaşan bir kişinin şeytana yaklaşması da kaçınılmaz olacaktır. Şeytan emredecek, o yapacaktır. Şeytan onları Allah'a isyana çağıracak, Allah'ın zikrini unutturacak, Allah'ın kitabıyla diyalog kurmamalarını emredecek, onlar da bunu yapacaklardır.

Şeytan onlara Allah'ın zikrini unutturmuştur. Allah'ı, Allah'ın âyetlerini, Allah'ın dinini, Allah'ın kendilerinden istediği kulluğu unutturdu, onlara da hayatlarının hiçbir birimine Allah'ı karıştırmadılar. Hayatlarının hiçbir biriminde Allah'ı hatırlamaz oldular. Allah düşüncesini hatırlarına getirmez oldular. Allah'tan, Allah'ın emir ve yasaklarından habersiz bir hayat yaşar oldular. Allah'ı, Allah'ın âyetlerini gündemlerinden düşürdüler. İşte bunlar şeytanın hizbidir. Bunlar şeytanın taraftarları, şeytanın aveneleridirler. Şeytana kulluk eden, şeytanı dinleyen, şeytanın peşi sıra giden çömezleri, yardakçılarıdır bunlar. Kesinlikle bilesiniz ki bunlar zarar edenlerdir, hem dünyada, hem de ukbâda kaybedecek olanlardır bunlar. Dünyada da, ukbâda da eli boşa çıkacak olanlardır bunlar. Ne bu dünyada, ne de ahirette başarıya ulaşmaları mümkün değildir bunların. Bunların bir başka özellikleri de şudur:

20. "Allah'a ve peygamberine karşı gelenler; işte onlar, en alçak kimselerle beraberdirler."

Bu şeytan partisinden olanlar Allah ve Resûlü'ne karşı had yarışında bulunan kimselerdir. Allah ve Resûlü'yle hudut yarışında olan kimselerdir. Allah nasıl hayat için bir had çizmişse, bir hudut tespit etmişse, bunlar da Allah'ın hayat için çizdiği hadlerini, hudutlarını beğenmeyerek ondan daha güzelini çizme yarışı içinde olan insanlardır. Allah insanların hayatına nasıl ilkeler, yasalar, prensipler, hayat programları belirlemişse Allah'ın yasalarını beğenmeyerek ondan daha iyi yasa koymaya soyunan insanlardır bunlar. Allah ve Resulü'nün karşısında olanlardır. Allah ve Resûlü'yle çatışma içinde olanlardır. Allah ve Resûlü'nün karşısında yer alanlardır. Tanrılık, peygamberlik iddiasında olanlardır. İşte bunlar insanların en rezilleridirler, diyor Rabbi-miz. Zelillerin, aşağılıkların ta kendisidirler bunlar. Böyle aşağılıklar karşısında Rabbimiz şu yasasını koymuştur:

21. "Allah, "Andolsun ki Ben ve peygamberlerim üstün geleceğiz" diye yazmıştır. Doğrusu Allah kuvvetlidir, güçlüdür."

"Böyle aşağılık mahluklar karşısında Ben ve Resullerim mutlaka üstün geleceğiz. Ben ve Resullerim, Resullerimin yoluna tâbi olanlar mutlak galip geleceğiz." Allah elçilerine desteğini vaadediyor. Allah mü'minlerin yanında olduğunu belirtiyor. Allah Azîzdir, üstündür, yenilmezdir. Allah'la beraber olan peygamberler de azizdir, güçlüdür, üstündür. Peygamber yolunun yolcuları da azizdir, şereflidir, üstündür. Allah desteğinde olanlar yenilmezdir. Âl-i İmrân sûresinde öyle buyuruyor Rabbimiz:

“Allah size yardım ederse, sizi yenecek yoktur; eğer sizi yardımsız bırakıverirse, O’ndan başka size yadım edecek kimdir? İnananlar yalnız Allah’a güvensinler.”

(Âl-i İmrân 160)

Eğer Allah size yardım ederse, Allah sizin desteğinizde olursa, Allah sizin yardımcınız olursa, kesinlikle bilesiniz ki size galip gelecek, sizi mağlup edecek yoktur. Allah’ın yardımı ve desteği sizinle olduğu sürece yeryüzünde hiçbir güç ve kuvvet size galip gelemez. Hiçbir güç sizi alt edemez. Allah sizi galip getirmeyi murad etmişse, sizin üzerinize galip gelecek yoktur. Ama:

Eğer O Allah sizi terk eder, sizden desteğini çekerse, sizi sahipsiz ve yardımcısız bırakırsa, ondan sonra size kim yardım edebilir? Kim yardımınıza koşabilir sizin? Eğer sizler Rabbinize itaatten çıkarak, Rabbinizin yasalarını terk ederek, Rabbinizin desteğinden, O’nun korumasından, O’nun yardımından uzak bir hayat yaşamaya kalkışırsanız, size kim yardım edebilir ki? Kim destek olabilir size? Kim başarıya ve zafere ulaştırabilir sizi? Düşmanlarınız karşısında kim koruyabilir sizi? Hayatınızın problemlerini çözmeniz konusunda kim yol gösterebilir size? Kâfirlerin ayakları altında ezilmekten kim kurtarabilir sizi? O halde:

Mü’minler sadece Allah’a tevekkül etsinler. Mü’minler sadece Allah’a güvenip bağlansınlar. Velî olarak, dost olarak, vekil olarak, yardımcı olarak yalnız Allah’a güvenip işlerini başkalarına değil, sadece O’na havale etsinler. Vekaletlerini sadece O’na teslim etsinler. Sadece O’nun kararlarına teslim olsunlar. Çünkü Allah’tan başka tüm velîler, tüm dostlar, tüm vekiller, tüm yardımcılar acizdirler, zayıftırlar, sonludurlar, ölümlüdürler. Allah’tan başka velî bilinenlerin, vekil bilinenlerin tamamı mütevekkillerine muhtaçtırlar. Allah’ın mütevekkillerine asla bir müdahalesi olmadığı gibi ölümlü de değildir, aciz de değildir O. Ne zaman ki bir kul kendisini Rabb bilip, İlâh bilip, velî bilip, vekil bilip vekaletini kendisine verip yalvararak, bir probleminin, bir müşkilinin halledilmesi konusunda, düşmanlarından, korktuklarından korunması konusunda kendisine sığınmışsa, hemen karşısında O’-nun büyük güç ve kudretini, büyük iradesini bulacaktır.

İşte bu Rabbimizin değişmeyen bir yasasıdır. Allah yasa olarak bildiriyor ki, “Ben ve elçilerim mutlaka galip geleceğiz. Öyleyse ey insanlar, gelin akıllarınızı başlarınıza alın. Gelin tanrılık iddialarınızdan vazgeçin. Gelin Benimle yarışmaktan vazgeçin. Gelin Bana karşı gel-mekten vazgeçin. Gelin Benim yasalarıma alternatif yasalar, Benim dinime alternatif dinler koymaktan vazgeçin. Gelin Benimle ve elçilerimle cepheleşmeyin. Tarihte Bana ve elçilerime karşı cephe açanların ne hale geldiklerini Ben size anlattım. Onlar nasıl mağlup olmuşlarsa sizler de mutlaka mağlup olacaksınız.”

22. “Allah’a ve ahiret gününe inanan bir millettir, babaları veya oğulları veya kardeşleri ya da akrabaları olsa bile Allah’a ve peygamberine karşı gelenlere, sevgi beslediklerini görmezsin. İşte Allah, imanı bunların kalplerine yazmış, katından bir nûr ile onları desteklemiştir. Onları, içlerinden

ırmaklar akan, içinde temelli kalacakları cennetlere koyar. Allah onlardan hoşnut olmuştur, onlar da Allah'tan hoşnut olmuştur. İşte bunlar, Allah'tan yana olanlardır. İyi bilin ki, saadete erecek olanlar, Allah'tan yana olanlardır."

Allah'a ve ahiret gününe iman eden hiçbir kavmi göremezsin, bulamazsın ki, onlar babaları, oğulları, kardeşleri ya da akrabaları olsa bile Allah'a ve peygamberine karşı gelenlere, düşmanlık edenlere bir sevgi beslesinler, dostluk göstersinler, onlara alkışlar tutsunlar. "Ey peygamberim, Allah'a ve ahiret gününe inanan hiçbir Müslümanı, en yakın akrabaları bile olsa böylelerini sever bulamazsın. Onları tasvip eder göremezsin. Kâfirlikleri karşısında "yahu ne güzel yapıyorsunuz" diye onlara çanak tuttuğunu göremezsin."

Allah'a ve ahiret gününe iman eden bir mü'min, en yakın akrabaları bile olsa Allah ve Resûlü'ne karşı çizgi yarışında olan, yasa yarışında olan, Allah ve Resûlü'nün yasalarını beğenmeyip kendi ken-dilerine tanrılıklarını iddia edip yasa belirlemeye kalkışmış, Allah ve Resûlü'ne karşı cephe oluşturmuş kimselerle asla dost olmaz. Bunlarla beraber olamaz. Bunlara karşı asla içinde bir sevgi besleye-mez, dostluk ilişkisinde bulanamaz. Babası bile olsa, anası, kardeşi, oğlu, kızı bile olsa, gavurluğu açık olan bir kimseyi bir Müslümanın sevmesi, ona destek olması, iyilikte bulunması mümkün değildir.

Bunun en güzel örneğini Uhud savaşında görüyoruz. Allah'a ve ahiret gününe iman eden mü'minler Allah ve Resûlü'yle cepheleşmiş kâfir babalarıyla, kardeşleriyle, oğullarıyla, amcalarıyla karşı karşıya geldiler ve onlara asla acımadılar, kıyasıya savaştılar ve gözlerini kırpmadan Allah için öldürdüler onları. Meselâ Mus'ab bin Umeyr, Be-dir savaşında kâfir olan öz kardeşinin bir Müslüman tarafından esir alınıp bağlandığını görünce o Müslümana der ki: "Onu iyi bağla, onun ipine iyi sahip ol, çünkü onun anası çok zengindir, karşılığında çok fidye alabilirsin." Kardeşi ona çıkışarak der ki: "Ey Mus'ab, sen benim kardeşim değil misin? Nasıl böyle konuşabilirsin benim hakkımda?" Mus'ab: "Hayır, sen Allah ve Resûlü'ne karşı savaştığın sürece benim kardeşim değilsin, benim kardeşim şu anda seni bağlayan mü'mindir" der.

İşte bu özellikte olan mü'minler Allah'ın kalplerine imanı yerleştirdiği, kalplerine imanı yazdığı, kalplerine imanı sevdirdiği kimselerdir. Kendi katından bir ruh ile, bir güçle kendilerini desteklediği kim-selerdir. Onlar böyle Rabblerini herkesten ve her şeyden üstün tutunca, Rabbimiz de onların kalplerine iman veriyor, imanlarını güçlendiriyor ve onları kendi desteğiyle destekliyor. Elbette Allah desteğinde olan mü'minler herkese karşı galip gelecek, sırtları asla yere gelmeyecektir. Onların Dünyadaki durumları böyledir. Ahiretteki mükafatlarına gelince:

Allah böyle mü'minlerden razı olacak ve onları zeminlerinden ırmaklar akan cennetlerine koyacaktır. Naîm, Adn, Firdevs cennetlerine koyacak ve onlar orada sonsuz nimetler içinde ebediyen kalacaklardır. Allah onlardan hoşnut, onlar da Rabblerinden hoşnut olarak ebediyen orada nimet içinde olacaklardır. Çünkü onlar dünyadayken Rabblerinin hoşnutluğunu aramışlardı. Babalarının, analarının, kardeşlerinin hoşnutluğundan önce Rabblerinin hoşnutluğunu dert edinmişlerdi. Allah'ın hoşnutluğunu her şeyden önde tutmuşlardı. Allah'la barışık olmayan, Allah'a cephe oluşturmuş, Allah'la yarışma ve çatış-ma içinde olan akrabalarının hoşnutluğunu kaybetmişlerdi ama en büyük dostluk olan Allah'ın dostluğunu kazanmışlardı.

İşte bunlar da Allah'ın hizbidirler. Allah'ın grubu, Allah'ın taraftarı, Allah'ın hizbidirler. Şunu kesinlikle bilesiniz ki Allah'ın grubu, Allah'ın hizbi olanlar, Allah'la aynı cephede olanlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridirler. Bunlar Ensârullah'tır, Allah'ın yardımcılarıdır, Allah'ın dininin koruyucuları ve yardımcılarıdırlar. Bunlar Evliyaullahtırlar. Allah'ın dostlarıdırlar. İşte hem dünyada, hem de ukbâda başarıya, kurtuluşa erecek olanlar bunlardır. Rabbim bizi böyle yiğitlerden eylesin.

Velhamdü lillahi Rabbil'âlemin.